

Наша рубрика продовжує свою роботу

Ведучий рубрики **Микола МАНЬКО**, директор Державного історико-культурного заповідника Острога

У році, який ми щойно зустріли, виповнюється 921-ша річниця писемної історії нашого міста (перша писемна згадка про Острог, як відомо, припадає на 30 серпня 1100 р.), а також 446-та річниця отримання самоуправління, відповідно до Магдебурзького права (7 червня 1585 р.). Останні роки на цю червневу дату припадає відзначення Дня міста. Уперше Острог зустріне своє міське свято в статусі центру об'єднаної територіальної громади, куди минулого року ввійшли землі й населення однієї міської і двадцять однієї сільської рад.

Із ювілейних дат давньої історії згадаємо 680-річчя виходу князів Острозьких на арену великої європейської політики (зимою 1340/1341 рр. князь **Данило Острозький** – родоначальник княжої династії і правнук короля **Данила Галицького**, згідно з однією з авторитетних генеалогічних версій – у війні за галицько-волинську спадщину розбив війська польського короля **Казимира III Великого**).

Виповнюється 500 років із часу, коли князь Костянтин Іванович Острозький збудував Богоявленський собор в Острозі (дату «1521» кожен може й зараз побачити на північній оборонній стіні храму). Нагадаємо, що цей родовий храм князів Острозьких є головним елементом нашого міського герба.

З добою князів Острозьких, їхніми вищою школою та друкарнею пов'язані такі календарні дати нинішнього року: 445 років заснування Острозької академії (1576 р.); 440 років видання Острозької

Біблії (1581 р.); 425-річчя Берестейського антиунійного собору (1596 р.), на якому князі Острозькі (**Василь-Костянтин** і його син **Олександр**) та острозькі богослови очолили табір, що відстояв багатовіковий статус Православної церкви України і Білорусі (Київської метрополії) у складі Константинопольського вселенського патріархату.

У вересні цього року східноєвропейські народи відзначать 400-річчя Хотинської битви (1621 р.), коли було зупинено османське вторгнення. Три головні воєначальники союзних військ стояли за цією перемогою, і всі вони були пов'язані з нашим містом. Це гетьман Війська Запорозького **Петро Конашевич-Сагайдачний** (випускник Академії в Острозі), великий гетьман литовський **Ян-Кароль Ходкевич** і польський полководець **Станіслав Любомирський** (обидва були одружені з онучками князя **Василя-Костянтина Острозького**). Після битви Острог став місцем спочинку (однак не вічним, про що при нагоді ми ще згадаємо) останків гетьмана Ходкевича.

Написати про всі ювілейні та пам'ятні дати календаря 2021 р., що заслуговують публікації на сторінках нашої рубрики, зараз не вистачить газетних площ. Не забудемо, однак, про серпневі дати – 105 річницю відкриття історичного музею у відреставрованому Замку князів Острозьких (1916 р.) і 40-у річницю створення на його основі історико-культурного заповідника (1981 р.), архівні фонди яких ось уже сьомий рік забезпечують нас вдячним матеріалом для підготовки щотижневої рубрики «Наш історичний календар» на сторінках газети «Замкова гора».